

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

ATITIKTIES AUDITO ATASKAITA

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO RĖMIMO
FONDO LĖŠŲ PANAUDOJIMO TEISĖTUMAS**

2023 m. gruodžio 22 d. Nr. KT9-8
Mažeikiai

Su atitikties audito ataskaita galima susipažinti
Mažeikių rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu: www.mazeikiai.lt

Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atlieka išorės finansinius, atitikties ir veiklos auditus Mažeikių rajono savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse. Jos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Atliekant auditus teikiami audito pastebėjimai ir rekomendacijos, siekiant didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Auditą atliko: Loreta Dimienė, Inga Leščinskienė

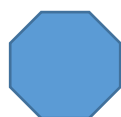
Audito ataskaita pateikta: Mažeikių rajono savivaldybės Meri, Mažeikių rajono savivaldybės administracijai, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	8
AUDITO REZULTATAI	10
1. TOBULINTINI SAVIVALDYBĖS SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO RĖMIMO FONDO NUOSTATAI	10
2. FONDO LĖŠŲ ADMINISTRAVIMAS TURI TRŪKUMŲ	14
3. NEPAKANKAMA FONDO LĖŠŲ PANAUDOJIMO KONTROLĖ	25
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	30
PRIEDAI	32
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	32
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	33

PAGRINDINIAI FAKTAI

204 tūkst. Eur

skirta SVV rėmimui 2022-2023 m.

14.000 Eur

didžiausia paramos suma skirta vienam SVV subjektui

100 Eur

mažiausia paramos suma skirta vienam SVV subjektui

206

pateiktos paraiškos paramai gauti 2022-2023 m.

30

paraiškų atmesta kaip neatitinkančios reikalavimų ir/ar finansavimo sąlygų

50 SVV subjektų

2022 m. vertinant paraiškas neteisingai nustatytas prioritetas

148

SVV subjektams skirta parama 2022-2023 m.

72 proc. SVV subjektų

2022-2023 m. gavo paramą

SANTRAUKA

Audito svarba

Smulkaus ir vidutinio verslo įmonės yra svarbi Lietuvos ekonomikos dalis, nes sukuria daugiau nei du trečdalius visos pridėtinės vertės ir suteikia darbo vietas trims ketvirtadaliams visų dirbančiųjų.

Smulčiojo ir vidutinio verslo (toliau – SVV) subjektų samprata apibrėžta Lietuvos Respublikos smulčiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, kurio nauja redakcija įsigaliojo 2017 m. gegužės 1 d. Įstatymas apibrėžia SVV subjektus, jiems taikomas valstybės paramos formas ir kitas šiam verslui svarbias nuostatas. Vadovaujantis šiuo Įstatymu, SVV subjektas yra labai maža įmonė, maža įmonė ar vidutinė įmonė, atitinkanti šio Įstatymo 3 straipsnyje nustatytas sąlygas, ar verslininkas, atitinkantis šio Įstatymo 4 straipsnyje nustatytas sąlygas.

Vietos savivaldos įstatyme viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas¹.

Mažeikių rajono savivaldybės smulčiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo panaudojimo atitikties auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023 m. veiklos planą, pagal Savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. liepos 19 d. pavedimą Nr. KT11-2.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti smulčiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo lėšų panaudojimo atitikimą teisės aktams.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar tinkamai ir aiškiai reglamentuotas smulkaus ir vidutinio verslo rėmimas;
- ar teisėtai naudojamos smulčiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo lėšos;
- ar vykdoma smulčiojo ir vidutinio verslo subjektui suteiktos paramos panaudojimo kontrolė.

Audituojamas subjektas – Mažeikių rajono savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2021-2022 m. Naudojome ankstesnių ir 2023 m. duomenis tiek, kiek jie susiję su SVV fondo lėšų administravimu audituojamu laikotarpiu arba duomenų palyginimui.

Kontrolės ir audito tarnybos auditoriai analizavo smulčiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo ir komisijos veiklos nuostatus, administracijos direktoriaus įsakymus, komisijos protokolus, investicijų programos tikslus, uždavinius bei vertinimo kriterijus ir jų reikšmes, fondo panaudojimo ataskaitas, paraiškas ir prie jų pridedamus dokumentus, viešai interneto svetainėje pateiktą informaciją, gerąją kitų savivaldybių praktiką, institucijų pateiktas ataskaitas ir rekomendacijas ir kitus dokumentus, susijusius su smulčiojo

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 38 p.

ir vidutinio verslo rėmimo administravimu, dėl paramos panaudojimo atliko paramos gavėjų patikrinimus jų veiklos vietoje.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Pagrindiniai audito rezultatai

Audito rezultatai rodo, kad SVV verslo rėmimo reglamentavimas ir SVV rėmimo fondo lėšų administravimas turi trūkumų, o SVV subjektų įsipareigojimų vykdymo kontrolei skiriamas nepakankamas dėmesys.

1. Tobulintini savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatai

Išanalizavę Nuostatus bei gerąją praktiką nustatėme, kad SVV subjektų paramos reglamentavime trūksta objektyvumo, aiškumo ir skaidrumo, todėl Nuostatai tobulintini.

Nuostatuose trūksta aiškumo kokios įrangos ir/ar darbo priemonių ir kada įsigytos yra tinkamos kompensuoti išlaidos. Neaiški Nuostatų 36 p. paskirtis, kai papildomas prioritetas balas skiriamas už eilės numerį, nes eilės numeris nėra prioritetas, tai apibrėžia skiriami balai, t. y. skiriamas vienas balas nepriklausomai koks eilės numeris.

Koreguotini teikiamų dokumentų reikalavimai, nes reikalaujama teikti dokumentus ar duomenis, kurie nebegalioja arba juos turi Savivaldybė, arba yra viešai prieinami, tačiau nereikalaujama pateikti dokumentų ir duomenų, kurie svarbūs vertinant paraišką dėl paramos skyrimo.

Nustatėme paraiškos formos neatitikimus Nuostatams ir kitus trūkumus.

Taip pat nustatėme, kad Mažeikių rajono savivaldybės Investicijų programos 2022-2024 m. 2 priede nustatytos vertinimo kriterijų reikšmės nerodo konkretaus rezultato, nes nematuoja naudos, kuri pasiekama panaudojus SVV fondo lėšas, todėl nėra galimybės įvertinti tikslo „Skatinti smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrą“ pasiekimą (1 skyrius, 10 psl.).

2. Fondo lėšų administravimas turi trūkumų

Nustatėme SVV rėmimo fondo veiklą administruojančios Komisijos sudarymo tvarkos, Komisijos sprendimų priėmimo bei paraiškų vertinimo trūkumų.

Nustatėme, kad 2022 m., skaičiuojant prioritetų balus, iš 62 pateikusių paraiškas SVV subjektų neteisingai nustatytas prioritetas 50 arba 80,6 proc. SVV subjektų.

Nustatėme atvejų, kai paraiškos buvo nagrinėjamos ir skiriama parama, nors Nuostatuose nustatyta, kad paraiškos turėjo būti pripažintos netinkamomis ir nenagrinėjamos arba paramos skyrimas negalimas (2 skyrius, 14 psl.).

3. Nepakankama fondo lėšų panaudojimo kontrolė

Pagal audito metu nustatytus faktus galima daryti išvadą, kad SVV subjektų įsipareigojimų vykdymo kontrolei skiriamas nepakankamas dėmesys. Priemonių įgyvendinimui skirtų lėšų panaudojimo

teisingumo ir tikslingumo vertinimas daugiau formalus, o ne faktinių duomenų sutikrinimas. Nustatėme, kad nei karto neatlikti patikrinimai tikslu įsitikinti ar SVV subjektas vykdo paraiškoje nurodytą veiklą ir naudoja įsigytą įrangą, įrengimus ar darbo priemones, o vykdoma įsteigtų darbo vietų išsaugojimo ne mažiau kaip du metus kontrolė neefektyvi, nes neparodo, kad įsteigtos darbo vietos, už kurių įsteigimą skirta parama, yra išsaugotos (3 skyrius, 25 psl.).

Rekomendacijos

Savivaldybės administracijai

1. Siekiant užtikrinti tinkamą, objektyvų, skaidrų bei aiškų SVV subjektų rėmimo reglamentavimą, inicijuoti SVV rėmimo fondo nuostatų pakeitimą ir/ar patikslinimą, atsižvelgiant į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
2. Inicijuoti Investicijų programos vertinimo kriterijų pakeitimą ir/ar papildymą, kad būtų galima pamatuoti programos naudą, kuri pasiekama panaudojus SVV rėmimo fondo lėšas (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
3. Siekiant užtikrinti galimų interesų konfliktų, sukčiavimo, korupcijos apraiškų, tyčinių klaidų bei kitų neteisėtų veikų pasireiškimų tikimybės sumažinimą ir (arba) fiksavimą laiku, SVV rėmimo fondo nuostatuose reglamentuoti komisijos sudėtį bei nustatyti komisijos kadenciją, komisijos narių interesų konflikto valdymo priemones (2-asis pagrindinis audito rezultatas).
4. Siekiant tikslingai naudoti biudžeto lėšas, užtikrinti, kad būtų įvertintas SVV subjektams skirtų lėšų dydžio pagrįstumas ir nustatytas terminas per kurį permokėtos sumos galėtų būti gražinamos (2-asis pagrindinis audito rezultatas).
5. Nustatyti SVV subjektų atsiskaitymo rodiklius ir kontrolės procedūras, kurios užtikrintų SVV subjektų įsipareigojimų vykdymo kontrolę (3-asis pagrindinis audito rezultatas).

Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateiktas ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.

ĮŽANGA

Smulkaus ir vidutinio verslo (toliau – SVV) įmonės sudaro daugiau nei 99 proc. Lietuvos įmonių, sukuria du trečdalius Lietuvos BVP, jose dirba beveik trys ketvirtadaliai visų dirbančiųjų. SVV įmonės didžiąją įmonių dalį sudaro ir ES (> 99 %), bet Lietuvos ekonomikai jos yra svarbesnės pagal pridėtinės vertės ir dirbančiųjų dalis (ES vidurkiai – atitinkamai 52,8 % ir 66,6 %⁵).

Įgyvendindama Vietos savivaldos įstatyme vieną iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų – sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas² – Mažeikių rajono savivaldybė įsteigė smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondą (toliau – Fondas).

SVV rėmimo fondo nuostatuose³ nurodomi šie fondo tikslai:

- skatinti Mažeikių rajono gyventojų bei įmonių verslumą bei konkurencingumą;
- skatinti dalyvavimą įvairiuose nacionaliniuose ir tarptautiniuose renginiuose;
- sudaryti palankesnes veiklos sąlygas pradedantiems smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams ir kuriantiems naujas darbo vietas;
- skatinti reemigraciją, remiant grįžusius į Lietuvą asmenis, kurie nori pradėti Mažeikių rajone savo verslą;
- sudaryti sąlygas smulkiųjų ir vidutinių verslininkų profesiniam tobulėjimui;
- teikti dalinę finansinę paramą fiziniams asmenims bei juridiniams asmenims;
- teikti nuostatuose nurodytą paramą pagal Fondo finansines galimybes.

Fondo lėšų sudarymo ir kaupimo šaltiniai:

- Savivaldybės biudžeto lėšos, numatytos smulkiajam ir vidutiniam verslui remti;
- kitos Savivaldybės administracijos turimos lėšos;
- rėmėjų tikslinė paskirtimi pervestos lėšos;
- paramos gavėjų ne pagal paskirtį panaudotos ir gražintos lėšos;
- kitos lėšos.

Įvertinus 2017-2023 metų duomenis (2020 ir 2021 metais Fondui lėšų skirta nebuvo), pastebimas teiktų paraiškų skaičiaus augimas. Tai parodo skiriamos paramos aktualumą, o didesnę savivaldybės dėmesį smulkiam ir vidutiniam verslui parodo skiriamų lėšų SVV rėmimo fondui augimas (1 lentelė).

1 lentelė. Teiktos paraiškos ir skirtos lėšos 2017-2023 metais

Pagal visas finansinės paramos formas	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2022 metai	2023 metai
SVV subjektų, teikusių paraiškas skaičius	47	54	80	105	101
Suteikta parama, tūkst. Eur	65,6	69,9	68,5	104,0	101,2 ⁴

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Administracijos teiktus duomenis

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 38 p.

³ 2022-05-27 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T1-138, 2023-03-31 Mažeikių rajono savivaldybės sprendimas Nr. T1-68.

⁴ Suma paskaičiuota pagal 2023-08-31 ir 2023-09-11 SVV rėmimo fondo komisijos posėdžių protokoluose Nr. ES3-2 ir ES3-3 nutarimuose pateiktą informaciją, 1,2 tūkst. Eur paskirstyta daugiau, nei numatyta fondo lėšų.

2022-2023 m. didžiausią (iš 11 finansinės paramos formų) skiriamos paramos dalį sudarė vienkartinė išmoka subsidija (dotacija) SVV įrengimų, darbo priemonių bei technologinės įrangos išlaidoms iš dalies padengti, bet ne daugiau kaip iki 70 proc. tinkamų padengti išlaidų ir neviršijant 2000 eurų. 2022 m. šiai finansinės paramos formai buvo skirta 65,6 proc. arba 68,2 tūkst. Eur viso Fondo lėšų, o 2023 m. – 87,1 proc. arba 88,2 tūkst. Eur.

Audito metu vertinome, ar Mažeikių rajono savivaldybėje patvirtinti teisės aktai, reglamentuojantys SVV rėmimą, yra tinkami ir aiškūs, ar Fondo lėšos administruojamos ir naudojamos vadovaujantis teisės aktais, ar užtikrinama kontrolė, kad paramos lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikėme išvadas ir rekomendacijas, kurias tinkamai įgyvendinus būtų ištaisyti nustatyti reglamentavimo, Fondo lėšų administravimo trūkumai bei būtų vykdoma veiksmingesnė Fondo lėšų panaudojimo kontrolė.

AUDITO REZULTATAI

1. TOBULINTINI SAVIVALDYBĖS SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO RĖMIMO FONDO NUOSTATAI

1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų sampratą, smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams taikomas paramos formas reglamentuoja LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas⁵. Įstatyme nustatyta, kad parama SVV subjektams teikiama pagal priemones, nurodytas savivaldybių strateginio planavimo dokumentuose.
2. Viena iš paramos SVV subjektams formų yra finansinės paramos priemonės. Savivaldybės, nustatydamos priemonės, pagal kurias teikiama parama ir atsižvelgdamos į konkrečios paramos tikslą, šios paramos gavėjams nustato paramos teikimo tvarką, kuri privalo būti vienoda visiems šios paramos siekiantiems subjektams.
3. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁶ buvo patvirtinta Mažeikių rajono savivaldybės tarybos investicijų programa 2022-2024 metams. Programoje priemonei „Finansinės paramos teikimas smulkiojo ir vidutinio verslo (SVV) subjektams“ 2022 metams buvo numatyta 80 tūkst. Eur. 2022-02-23 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-43 buvo patvirtintas Mažeikių rajono savivaldybės 2022 metų biudžetas, kuriame SVV subjektų paramai skirta 100 tūkst. Eur, o programos pakeitimas Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-165 buvo patvirtintas 2022-06-23. Be to, 2022 m. Administracijos direktoriaus įsakymais⁷ padidinti asignavimai 4 tūkst. eurų. Panaudota lėšų 2022 m. – 103635,65 Eur⁸. 2023 m. skirta SVV rėmimo fondo lėšų – 100 tūkst. eurų.
4. Nustatėme, kad paramos SVV subjektams teikimo tvarka yra patvirtinta Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimais⁹ patvirtintuose nuostatuose (toliau – Nuostatai). Nuostatuose nustatytos finansinės paramos formos, fondo lėšų gavimas, naudojimas ir maksimalūs paramos dydžiai, prioritetai, fondo lėšų administravimas, finansinės paramos teikimo tvarka, dokumentai, kuriuos turi pristatyti SVV subjektas fondo finansinei paramai gauti, paramos gavėjų atsakomybė ir jų veiklos kontrolė.
5. Išanalizavę Nuostatus bei gerąją praktiką, nustatėme, kad SVV subjektų paramos reglamentavime trūksta objektyvumo, aiškumo ir skaidrumo, todėl Nuostatai tobulintini.

⁵ Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, 2017-01-12 Nr. XIII-192

⁶ 2022-01-28 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T1-4

⁷ 2022-10-11 Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-1973 2,0 tūkst. Eur, 2022-11-08 įsakymu Nr. A1-2244 - 0,1 tūkst. Eur ir 2022-11-11 įsakymu Nr. A1-2270 - 1,9 tūkst. Eur.

⁸ 2023-01-09 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2022-12-31 ataskaita AF19-81.

⁹ 2022-05-27 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T1-138 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatų patvirtinimo“ (galiojo iki 2023-03-31) ir 2023-03-31 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T1-68 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatų patvirtinimo“.

2. Nuostatuose trūksta aiškumo, kokios įrangos ir/ar darbo priemonių įsigijimas yra tinkamos kompensuoti išlaidos, todėl teikiami ir mažaverčių priemonių įsigijimo dokumentai. Kaip geroji praktika galėtų būti panaudota Šiaulių rajono savivaldybės reglamentavimo nuostata, kokios yra tinkamos kompensuoti išlaidos – programinė įranga, darbo procese naudojamos mašinos, įrenginiai, aparatai, prietaisai, įrankiai ir kiti reikmenys, kurių vieneto (komplekto) kaina ne mažesnė nei 250 Eur be PVM ir kurie tiesiogiai susiję su pareiškėjo prašyme nurodyta pagrindine vykdoma veikla.
Be to, nors paraiškos, kai buvo nustatyti įsigijimai iš susijusių asmenų buvo atmestos (UAB „Airstiga“, UAB „Lielbata“), tačiau tai nereglementuota Nuostatuose ir reikėtų šiuo klausimu juos papildyti. Taip pat būtina apibrėžti kokiais metais patirtos išlaidos laikomos tinkamomis bei panaikinti Nuostatų 15 p. ir 27.1.2 p. prieštaravimus dėl darbuotojo darbo laiko susijusioje įmonėje.
3. Tikslinga atsisakyti Nuostatų 29 p., nes pagal Įstatymo¹⁰ 7 str. paramos teikimo tvarka turi būti vienoda visiems paramos gavėjams, o kadangi Įstatymo 5 str. 2 nustatyta, kad teikiant paramą, prioritetas teikiamas labai mažoms, mažoms įmonėms ir verslininkams, būtų užtikrintas šios nuostatos vykdymas. Esamoje situacijoje, pvz. pagal paramos formą patalpų nuomos arba banko suteikto kredito palūkanų dalinis dengimas, nenustatomi prioritetai ir vidutinės įmonės gali gauti paramą nekonkuruojant su kitais SVV subjektais, nes pakanka lėšų šiai paramos formai pagal skiriamus Fondo lėšų proc. Be to, Fondo lėšų skirstymas neatitinka Nuostatų 27 p. nurodytų 4 paramos formų (29.1 ir 29.2 prieštarauja vienai kitai, nes darbo vietų steigimas priskiriamas pagal 27.1 p. subsidijoms (dotacijoms), o 27.2. p. atskirai nurodytai paramos formai Fondo lėšų dalis nenustatyta).
4. Dėl patalpų nuomos tikslinga nustatyti, kad paramos gavėjai ne tik būtų registruoti Mažeikių rajono savivaldybėje, bet ir nuomojama patalpa būtų Savivaldybės teritorijoje. Esamoje situacijoje dviem SVV subjektams 2022 m. parama už patalpų nuomą buvo skiriama, nors jų veiklai nuomojamos patalpos (parduotuvėms) buvo nuomojamos kitose savivaldybėse ir paslaugos teikiamos kitų savivaldybių gyventojams. Be to, reikėtų apibrėžti kokius dokumentus (be išlaidas pateisinančių) privalo pateikti SVV subjektai, todėl tikslinga pateikiamų dokumentų sąrašą papildyti patalpų nuomos sutarties pateikimo reikalavimu bei nustatyti, kad nuomos sutartis privalo būti įregistruota VĮ Registrų centre.
9. Tikslinga papildyti Nuostatų 50.7 p., kokia skolos suma būtų laikoma mažareikšme ir, vertinant paraišką, jos nebūtų atmetamos. Galima būtų vadovautis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 3 d. 2 p. (2) įsiskolinimo suma neviršija 50 Eur (penkiasdešimt eurų)).
10. Neaiški Nuostatų 36 p. paskirtis, kai papildomas prioritetas skiriamas už eilės numerį, nes eilės numeris nėra prioritetas, tai apibrėžia skiriami balai, t. y. skiriamas vienas balas nepriklausomai koks eilės numeris. Todėl tikslinga 36 punkto atsisakyti ir peržiūrėti strateginio planavimo dokumentuose numatytas priemones ir joms skirti didesnę balų skaičių, pvz., jei prioritetas yra kuo daugiau sukurtų darbo vietų, tai tikslinga padidinti balų skaičių už įsteigtą darbo vietą arba teikti didesnę balų skaičių labai mažoms, mažoms įmonėms ir verslininkams, kaip numatyta įstatyme, arba

¹⁰ LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 pakeitimo įstatymas

tiems, kurie nėra gavę paramos, arba sumokantiems daugiau mokesčių ir pan., t. y. konkrečiai nustatyti, kurie vertinimo kriterijai suteikia pirmenybę (yra svarbesni).

11. Pakoreguoti Nuostatų VIII dalį dėl teikiamų dokumentų, nes reikalaujamas pateikti įmonės įregistravimo pažymėjimas (pvz. 55.2.2. p., 55.3.3.p ir kt.) negalioja nuo 2012 m.¹¹.
12. Papildyti pateikiamų dokumentų sąrašą dėl SVV subjekto statuso deklaracijos formos pateikimo¹².
13. Nustatėme, kad Nuostatų 64 p. ir 67 p. prieštarauja vienas kitam, pagal 64 p. kontrolė dėl įsteigtų darbo vietų vykdoma du metus po darbo vietos įsteigimo, nors parama gali būti teikiama už įsteigtas naujas darbo vietas nuo praėjusių kalendorinių metų liepos 1 d. (29 p. 29.2. p.), pagal 67 p. paramos gavėjas ne mažiau kaip du metus įsipareigoja išsaugoti įsteigtas darbo vietas. Logiška būtų, kad kontrolė būtų vykdoma ne du metus po darbo vietos įsteigimo, o du metus nuo paramos suteikimo. Be to, būtina keisti Nuostatų 64 p., nes toks duomenų sutikrinimas neužtikrina paramos gavėjų įsipareigojimų vykdymo. Informacinėse duomenų sistemose rekvizitai.lt pateikiami duomenys neparodo duomenų apie darbo vietą ir joje dirbantį darbuotoją, duomenys imami iš VSDFV duomenų pagal pranešimus apie apdraustuosius, apie kurių valstybinio socialinio draudimo pradžią yra pateiktas pranešimas VSDFV, t. y. jei darbuotojas dirba ne pilnu etatu iš duomenų nustatyti nėra galimybės.
14. Mažinant administracinę naštą tikslinga atsisakyti perteklinių duomenų teikimo, kurie prieinami viešose informacinėse sistemose¹³, pvz. VMI teikiama informacija apie juridinius asmenis, turinčius deklaruotų mokesčių mokestinę nepriemoką, VSDFV teikiama informacija apie įmonių socialinio draudimo įmokų, baudų bei delspinigių skolą Sodrai.
15. 2018 m. VšĮ Versli Lietuva (po reorganizacijos VšĮ Inovacijų agentūra) atliko verslumo skatinimo gerosios patirties pavyzdžių savivaldybėse analizę ir pateikė rekomendacines gaires, kuriose, be kita ko, buvo pateikta rekomendacinė gairė – Savivaldybės SVV parama privalo papildyti, o ne dubliuoti valstybės paramos programas verslui, todėl, pvz. priemonė – palūkanų išlaidų kompensavimas turėtų būti skatinamas naudotis valstybės parama. Tuo tikslu tikslinga papildyti Nuostatus, kad Savivaldybės parama teikiama, nesant valstybės paramos.
16. Administracijos direktoriaus 2022-06-01 įsakymu Nr. A1-1060 „Dėl finansinės paramos suteikimo iš Mažeikių rajono savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo paraiškos formos patvirtinimo“ patvirtinta paraiškos forma. Paraiškos forma nepilnai atitinka Nuostatus, t. y. viena

¹¹ 2012-10-03 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1208 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 "Dėl Juridinių asmenų registro įsteigimo ir Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo" pakeitimo ir juridinių asmenų, jų filialų ir atstovybių, užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialų ir atstovybių pažymėjimų ir jų dublikatų pripažinimo netekusiais galios”.

¹² Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija – Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu patvirtintos formos dokumentas, kuriame verslo subjektas nurodo Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnio 1, 2, 3 dalyse ir 4 straipsnio 1 dalyje nustatytas priskyrimo SVV subjektui sąlygas ir deklaruoja savo, kaip SVV subjekto, statusą.

¹³ 2012-11-08 LR administracinės naštos mažinimo įstatymo Nr. XI-2386 (su vėlesniais pakeitimais) 4 str. Administracinės naštos mažinimo principai 8 p. turi būti siekiama nereikalingų ataskaitų, patikrinimų, duomenų ir informacijos reikalavimų panaikinimo.

iš prašomos paramos formų paraiškoje yra „nekilnojamojo turto mokesčio, patalpų verslui nuomos dalinis dengimas, žemės ir žemės nuomos mokesčio dalinis padengimas“, nors tokios paramos formos Nuostatuose nėra, yra tik patalpų verslui nuomos kainos dalinis padengimas. Taip pat reikėtų papildyti pareiškėjo duomenų grafas, pvz. paraiškoje nurodoma „įmonės pavadinimas“, tačiau paraiškas teikia ir fiziniai asmenys, todėl tikslinga nurodyti pvz. įmonės pavadinimas/vardas pavardė, atitinkamai koreguojant ir kitas paraiškos grafas. Paraiškos II dalies 2.1 p. nėra apibrėžtas Nuostatuose, todėl neišku kokių teisės aktu nustatytas prioritетinių verslo rūšių sąrašas. Paraiškos 2.2 p. nenurodyta kokius dokumentus pareiškėjas turi pateikti. III ir IV paraiškos punktai yra pertekliniai, nes tokią informaciją valdo Savivaldybė. Dar 2018 m. atlikto VŠĮ Versli Lietuva (po reorganizacijos VŠĮ Inovacijų agentūra) atliko verslumo skatinimo gerosios patirties pavyzdžių savivaldybėse analizę ir pateikė rekomendacines gaires, kuriose, be kita ko, buvo pateikta rekomendacinė gairė dėl supaprastintos paraiškos formos gauti paramą iš savivaldybės SVV paramos fondo, bei pateiktas siūlomas paraiškos pavyzdys. Pagal teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytus teisėkūros principus¹⁴, būtų tikslinga, siekiant aiškumo ir sistemiškumo (derėjimo tarpusavyje), Paraiškos formą patvirtinti kaip Nuostatų priedą.

17. Neužtikrinamas pareiškėjų teisėtas interesas žinoti galutinę datą, kada jie turėtų gauti jų paraiškų vertinimo rezultatus, nes Nuostatuose nenustatytas terminas per kurį komisija turi įvertinti gautas paraiškas. Nuostatuose nenustatytas terminas per kiek dienų nuo paraiškos pripažinimo netinkama informuojamas pareiškėjas dėl jos atmetimo.
18. Papildyti pridedamų dokumentų sąrašą Nuostatų 56.5 p., kad kartu su paskolos sutartimi būtų pateikiamas aktualus paskolos grąžinimo grafikas, pasirašytas finansų tarpininko, kad būtų aiškus per einamuosius metus apskaičiuotas palūkanų dydis, o ne komisijos nariai patys skaičiuotų pagal paskolos sutartį.
19. Nuostatai nenumato Komisijos veiklos skaidrumą ir objektyvumą užtikrinančios priemonės – informacijos apie visas vertintas paraiškas (kurioms skirtas finansavimas ir kurioms neskirtas, prašytas paramos sumas, skirtas finansinės paramos sumas, pagrindų, dėl kurių skirtas finansavimas) viešinimo, duomenų kiek sutarčių neįvykdyta ir kiek lėšų susigražinta, viešinimo. Apie tai 2021-07-19 savo išvadoje Nr. 4-01-5483 pasisakė Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba. Geroji praktika Kėdainių rajono savivaldybės, Rokiškio rajono savivaldybės, Klaipėdos rajono savivaldybės ir kt., kai skelbiama informacija apie skirtą paramą ir kam ji buvo skirta.
20. Būtų tikslinga apsvarstyti esamas paramos formas ir pasiūlyti naujų (atsižvelgiant į Versli Lietuva atliktame tyrime apklausoje dalyvavusių SVV subjektų nurodytas naudingiausias ir prioritетines paramos sritis, pvz. verslo planų, paraiškų finansinei paramai iš ES ir kitų fondų gauti parengimo išlaidų dalinį padengimą, nes 2022 m. nei vienas SVV subjektas nepasinaudojo penkiomis Nuostatuose nustatytomis paramos formomis (27.1.3, 27.2, 27.4.2, 27.4.3, 27.4.4.).

¹⁴ LR Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str.2 d. 6 p. „aiškumo, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas“ ir 7 p. „sistemiškumo, reiškiančiu, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigalioję kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina“.

21. Nuostatuose nenustatyta kas apskaičiuoja prioritetų balus ir sudaro SVV subjektų eilę pagal balų dydį.
22. Nuostatų 50 p. reglamentuota, kad „Komisijos atsisakymas skirti lėšas turi būti motyvuotas. Komisijos sekretorius išsiunčia SVV subjektui pranešimą raštu, kuriame pateikiamas protokolo išrašas su nurodytomis atmetimo skirti finansinę paramą priežastimis“. Peržiūrėjus SVV subjektams siųstus raštus, nustatėme, kad raštuose trūksta išsamumo¹⁵, nurodyta, kad vadovaujamesi Nuostatais, bet nenurodyta kokiais punktais, rašoma apie reitingus, nors Nuostatuose reitingai nėra reglamentuoti, nepridedamas protokolo išrašas, nenurodoma sprendimo neskirti paramos apskundimo tvarka¹⁶.
23. Nuostatuose neregamentuota Finansavimo sutarties forma, todėl neužtikrinamas SVV subjektų teisėtas interesas iš anksto žinoti visas finansinės paramos skyrimo sąlygas, o toks teisėkūros modelis pagal teisėkūros principus, kai reikšmingos teisės akto nuostatos nepateikiamos nei teisės akte, nei teisės akto prieduose nėra tinkamas reglamentavimas¹⁷. Be to, finansavimo sutartyje būtina nurodyti visus išipareigojimus, kuriuos turi prisiimti paramos gavėjas, bei nurodyti už sutarties vykdymo priežiūrą atsakingus asmenis.
24. Savivaldybės administracijos SVV subjektams siųstuose kvietimuose pateiktas terminas per kurį SVV subjektas turi atvykti pasirašyti finansavimo sutartį nurodomas 10 darbo dienų nuo kvietimo išsiuntimo dienos, nors Nuostatų 52 p. reglamentuota, kad „kvietimas pasirašyti paramos sutartį galioja 30 kalendorinių dienų nuo jo išsiuntimo dienos“. 2022 m. kvietimuose nenurodytas paramos dydis, pateikiama informacija tik apie priimtą sprendimą skirti paramą.
25. Mažeikių rajono savivaldybės Investicijų programos 2022-2024 m. 2 priede nustatytos vertinimo kriterijų reikšmės besikreipiančiųjų paramos iš SVV rėmimo fondo subjektų skaičius, vnt. 2022 m. – 80, 2023 m. - 70, gavusių paramą SVV subjektų dalis nuo visų besikreipiančiųjų pramos iš SVV rėmimo programos, proc. 2022 m. – 90, 2023 m. – 90. Nustatyti vertinimo kriterijai nerodo konkretaus rezultato, nes jie nematuoja naudos, kuri pasiekama panaudojus SVV fondo lėšas, todėl nėra galimybės įvertinti tikslo „Skatinti smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrą“ pasiekimo. Galimi naudą matuojantys kriterijai – naujų darbo vietų sukūrimas, įsteigtos smulkios ir vidutinės įmonės ir pan. Pateiktų paraiškų patenkinimas 2022 m. buvo 60 proc., rodiklis neįvykdytas.

2. FONDO LĖŠŲ ADMINISTRAVIMAS TURI TRŪKUMŲ

26. SVV rėmimo fondo veiklą administruoja Komisija, kurią sudaro, keičia ir skiria Komisijos pirmininką bei jį pavaduojantį asmenį, Administracijos direktorius¹⁸.

¹⁵ LR Viešojo administravimo įstatymo 3 str. 5 p. išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį;

¹⁶ LR Viešojo administravimo įstatymo 10 str. 7 p.

¹⁷ Teisėkūros pagrindų įstatymas Nr. XI-2220 3 str.

¹⁸ 2023-03-31 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-68 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų nuostatų 38 ir 39 p.

27. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu, Mažeikių rajono savivaldybės Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatais bei Administracijos direktoriaus patvirtintais smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo komisijos veiklos nuostatais¹⁹, kuriuose reglamentuotos komisijos funkcijos, pasirengimas komisijos posėdžiui ir komisijos posėdžių tvarka bei sprendimų priėmimas.
28. Nustatėme, kad trys komisijos nariai nesikeičia jau daugiau nei 10 metų. Kadangi Komisijos sudarymo įsakyme nenustatyta komisijos kadencija, todėl tos pačios sudėties komisija gali veikti neribotą laikotarpį. Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) savo išvadoje²⁰ yra konstatavusi, kad tokia situacija yra ydinga antikorupcinio požiūriu, nes tarp komisijos narių ir pareiškėjų susiklosto ilgalaikiai santykiai, kurie gali daryti lemiamą įtaką komisijos sprendimams.
29. Atsižvelgiant į kitų savivaldybių gerąją praktiką sudarant komisiją, pvz. Akmenės, Telšių, Plungės rajonų ir Rietavo savivaldybėse komisijos sudėtį tvirtina Savivaldybės taryba ir visais atvejais į komisijos sudėtį įtraukiami tarybos nariai (ta pati situacija ir daugelyje kitų savivaldybių (Širvintų, Kupiškio, Rokiškio, Kauno, Šiaulių, Šilalės rajonų ir kt.), o komisijos sudėtis dažniausiai nustatoma tarybos kadencijos laikotarpiui, todėl tikslinga keisti Komisijos sudarymo tvarką, nes esamu atveju Komisija yra patariamąjį balsą turintis organas Administracijos direktoriui, skiriant lėšas SVV subjektams, o Administracijos direktorius yra Komisijos pirmininkas (paskirtas savo paties įsakymu), turintis lemiamą balsą, Komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai. Be to, Administracijos direktorius 2022 m. savo įsakymais 3 kartus keitė Investicijų programos asignavimus priemonei „Finansinės paramos teikimas smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams“, padidinant šiai priemonei asignavimus 4 tūkst. Taigi, tas pats asmuo vadovauja komisijai, kuri yra patariamasis organas jam pačiam bei gali perskirstyti Investicijų programos asignavimus priemonėms, todėl galimai neužtikrinamos 2021-07-14 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-1483 patvirtinto Mažeikių rajono savivaldybės administracijos vidaus kontrolės politikos aprašo 9 p. 9.3 papunkčio nuostatos, kuriose reglamentuota, kad Administracijos direktorius įgyvendina vidaus kontrolę, apimančią vidaus kontrolės elementus, įskaitant ir kontrolės veiklą, kuri apima funkcijų atskyrimą – „Administracijos veikla organizuojama taip, kad būtų tinkamai atskirtos darbuotojų funkcijos stengiantis užtikrinti galimų interesų konfliktų, sukčiavimo, korupcijos apraiškų, tyčinių klaidų bei kitų neteisėtų veikų pasireiškimų tikimybės sumažinimą ir (arba) fiksavimą laiku“.
30. Audito metu detaliam nagrinėjime visas 2022 m. gautas paraiškas, komisijos protokolus²¹ ir Administracijos direktoriaus įsakymus dėl paramos skyrimo SVV subjektams. Paraiškos buvo teikiamos nuo 2022-06-06 iki 2022-07-08 15 val. Viso 2022 m. gauta paraiškų 105, skirta parama 63 SVV subjektams.

¹⁹ 2022-06-01 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A1-1062.

²⁰ Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/naujienos/7464/_2021-8/stt-pateike-rekomendacijas-del-finansines-paramos-skyrimo-smulkiojo-ir-vidutinio-verslo-subjektams:3191

²¹ SVV rėmimo fondo komisijos posėdžių protokolai 2022-09-06 Nr. ES3-3, 2022-09-12 Nr. ES3-4 ir 2022-11-10 Nr. ES3-5.

31. Nustatėme, kad, nagrinėjant SVV subjektų paraiškas, Mažeikių verslininkų asociacijos vykdančioji direktorė vertina ir savo organizacijos narių²² (UAB „Ligita“, MB Tonos, UAB „EU verslas“, MB Mėja) paraiškas dėl paramos skyrimo. Tokiais atvejais yra šališkų sprendimų rizika, vertinant atstovaujamos verslo organizacijos narių pateiktas paraiškas. Tam turėtų būti nustatytos aiškios taisyklės dėl nešališkumo užtikrinimo, siekiant, kad nebūtų regimybės dėl asociacijos atstovo palankumo svarstant asociacijos narių pateiktus prašymus. Apie tai savo išvadoje pasisakė STT²³.
32. Nustatėme, kad, skaičiuojant prioritetų balus, iš 62 pateikusių paraiškas SVV subjektų neteisingai nustatytas prioritetas 50 arba 80,6 proc. SVV subjektų.

Pavyzdžiai

- D. B. (individualios veiklos pažyma Nr. 9XXXXX2) turėjo būti skirti 3 prioriteto balai (pagal Nuostatų 35.6, 35.7, 35.10 p.), 2022-09-06 komisijos protokole Nr. ES3-3 prioritetas nurodytas 1,14, o SVV subjektui parama neskirta.
- A. J. (individualios veiklos pažyma Nr. 1XXXXX0) turėjo būti skirti 3 prioriteto balai (pagal Nuostatų 35.5, 35.6, 35.7 p.), 2022-09-06 komisijos protokole Nr. ES3-3 prioritetas nurodytas 1,14, o SVV subjektui parama neskirta.
- MB Roperent (įmonės kodas 305444236) turėjo būti skirti 3 prioriteto balai (pagal Nuostatų 35.5, 35.6, 35.10 p.) 2022-09-06 komisijos protokole Nr. ES3-3 prioritetas nurodytas 1,14, o SVV subjektui parama neskirta.

33. Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 pakeitimo įstatymo 7 straipsnyje nustatyta, kad savivaldybės paramos gavėjams nustato paramos teikimo tvarką, kuri privalo būti vienoda visiems šios valstybės paramos siekiantiems subjektams, tačiau nors Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-05-27 sprendimu Nr. T1-138 patvirtintų nuostatų 35 p. 35.6 papunktyje nustatyta, kad, be kita ko, prioritetas teikiamas ir skiriamas 1 balas labai mažoms įmonėms, mažoms įmonėms ir verslininkams, atitinkantiems Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnio 2 arba 3 dalyje nustatytas sąlygas, nustatėme, kad verslininkams ši nuostata nebuvo taikoma ir prioriteto balas nebuvo skirtas.
34. Trims SVV subjektams parama buvo skirta, nors pagal Nuostatų 49 p. 49.7 papunktį paraiškos turėjo būti pripažintos netinkamomis ir nenagrinėjamos (Nuostatų 49.7 p. nustatyta, jei po paraiškos ir prie jos pridedamų dokumentų patikrinimo paaiškėja, kad paraiškos teikėjas yra skoloje Valstybinei mokesčių inspekcijai ar/ir Socialinio draudimo fondo biudžetui. Vėlesnis skolos padengimas ir įsiskolinimo likvidavimas nesuteikia teisės tolimesniam paraiškos nagrinėjimui ir Fondo paramos gavimui). Parama buvo skirta 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2073 UAB „Deimra“ (skola VMI prie FM 0,99 Eur), parama buvo skirta Gediminui Jankai 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2074 (skola VMI prie FM 0,24 Eur) ir parama buvo skirta 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2029 MB Auxilium.lt (skola VMI prie FM 0,27 Eur). Nuostatuose nenustatyta kokia skolos suma laikoma mažareikšme, todėl turi būti vertinamas pats faktas yra skola ar ne.

²² <https://www.mva.lt/naryste/>

²³ Prieiga per internetą: <https://www.stt.lt/naujienos/7464/2021-8/stt-pateike-rekomendacijas-del-finansines-paramos-skyrimo-smulkiojo-ir-vidutinio-verslo-subjektams:3191>

35. Vieno SVV (R. L.) subjekto paraiška buvo atmesta, nurodant atmetimo priežastį – verslo liudijimas galioja tik tam tikromis dienomis, o pagal finansavimo sąlygas turi būti pateiktas metus galiojantis verslo liudijimas. Pažymėtina, kad Nuostatų 55.1.2 p. nustatyta, kad, be kita ko, verslo liudijimą turintis asmuo turi pateikti galiojančio verslo liudijimo arba individualios veiklos pažymą. Jie privalo galioti ne trumpesniam kaip 1 metų laikotarpiui, išskyrus veiklą, vykdomą sezonais. Nustatėme, kad pagal R. L. pateiktą verslo liudijimą šio asmens veikla priskiriama sezoninei veiklai – poilsio parkų ir paplūdimių veikla, poilsinių transporto priemonių, turistinės stovyklos paslaugų teikimas ir laisvalaikio ir pramogų įrangos, kaip integruotos pramogų paslaugų dalies nuoma. Asmuo iš paramos lėšų ketino įsigyti pramogų putų patranką.
36. Nustatėme, kad skiriama parama priemonėms, nenurodytoms Nuostatų 27.1.1 p., nors šiame punkte nurodyta, kad išmoka SVV subjektams skiriama įrengimų, darbo priemonių bei technologinės įrangos išlaidoms iš dalies padengti, bet parama buvo skiriama MB „Varliukas“ ir už roletus langams, prekių pristatymo išlaidas, kasos juostas, distiliuotą vandenį ir pan., UAB „Deikrista“ (įmonės kodas 302667700) ir už vaikiškas vienkartinės apsaugines kaukes, medicininės užrišamas prijuostas. Pažymėtina, kad paramos gavėjas pagal Nuostatų 66 p. įsigyta įranga, įrengimais ar darbo priemonėmis įsipareigoja naudotis ne mažiau kaip metus, todėl tokių greit besidėvinčių priemonių įsigijimas negali būti remiamas.
37. Nustatėme, kad, skaičiuojant paramos dydį, V. Lavos individualiai įmonei (įmonės kodas 166609113) buvo įskaičiuojama ir išsimokėtinai iki 2024 m. įsigyto telefono išlaidos, nors finansavimo sutartyje 2022-10-17 Nr. MSK-984 nurodoma, kad lėšos skirtos įrangos (kompiuteris ir monitorius) išlaidoms apmokėti. Galėjo būti skirta paramos 1013,60 Eur, o ne 1037,68 Eur, t. y. 24,08 Eur mažiau. Telefono įsigijimą pagrindžiantys išlaidų dokumentai nepateikti.
38. Nustatėme, kad vienam SVV subjektui (UAB „Deirena“ įm. k. 166926583) parama 400 Eur už patalpų nuomą buvo skirta 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2054, nors subjektas nuomojosi prekybos vietas skirtas lauko prekybai gėlėmis. 2016-06-30 Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2573 2 str.41 p. nustatyta, kad „Patalpa – sienomis ir kitomis atitvaromis apribota statinio erdvė“. Nuostatų 27.4.5. punkte nustatyta, kad parama skiriama iki 50 proc. patalpų verslui nuomos kainos daliniam padengimui.
39. 2022-09-06 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Smulkiojo ir vidutinio verslo (SVV) rėmimo fondo komisijos posėdžio protokole Nr. ES3-3 nurodyta paramos rūšis „nekilnojamojo turto mokesčio, patalpų verslui nuomos dalinis dengimas, žemės ir žemės nuomos mokesčio dalinis padengimas“, nors tokios paramos rūšies pagal Nuostatus nėra. Nuostatų 27.4.5. punkte nustatyta parama tik už patalpų verslui nuomą. Be to, protokole klaidingai nurodoma 14 SVV subjektų skiriamos paramos rūšis, t. y. nurodoma, kad parama skiriama nekilnojamojo turto mokesčio išlaidoms iš dalies padengti, nors tokios išlaidos neremiamos, bei tokių išlaidų SVV subjektas nepatyrė. Turėjo būti nurodyta paramos rūšis „už patalpų verslui nuomą“.
40. Nustatėme paraiškų gavimo registracijos trūkumų. Ant MB „Varliukas“ paraiškos nėra nei dokumento registracijos datos, nei numerio. Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymu Nr. V-118 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių 9 p. nustatyta, kad įstaigos parengti ir gauti su jos veikla susiję dokumentai turi būti užregistruoti

dokumentų registruose ar naudojamose informacinėse sistemose, suteikiant jiems registracijos numerį. Registracijos numeris dokumentų registruose suteikiamas iš eilės. To paties teisės akto 12 p. nustatyta, kad, registruojant gautus dokumentus, užfiksuojama dokumento gavimo data ir registracijos numeris, taip pat gauto dokumento sudarytojo pavadinimas, dokumento data, registracijos numeris ir dokumento pavadinimas (antraštė). Papildomai atlikus patikrinimą „Viename langelyje“, nustatėme, kad MB „Varliukas“ paraiška nebuvo registruota, todėl negalėjome įsitikinti ar paraiška buvo pateikta laiku iki nustatytos datos, o MB „ALL4U“ pateikta paraiška nebuvo pasirašyta elektroniniu kvalifikuotu parašu, todėl neturėjo būti nagrinėjama. Abiem SVV subjektams parama 2022 m. buvo suteikta.

41. Nustatėme skiriamos paramos sumų nesutapimus komisijos posėdžio protokole Nr. ES3-3 ir Administracijos direktoriaus įsakymuose.

Pavyzdžiai

- UAB „Joliteka“ (įmonės kodas 166845811) protokole nurodyta skiriama suma 359,51 Eur, o 2022-10-13 įsakyme Nr. A1-2167 skirta suma sudaro 400 Eur;
- UAB „Žemaitijos keltuvai“ (įmonės kodas 305342936) protokole nurodyta skiriama suma 2386,62 Eur, o 2022-10-13 įsakyme Nr. A1-2036 skirta suma sudaro 2368,62 Eur;
- Monikai Kleinauskaitei (individualios veiklos pažymos Nr. 9XXXX0) protokole nurodyta skiriama suma 1423,80 Eur, o 2022-10-13 įsakyme Nr. A1-2039 skirta suma sudaro 2000 Eur;
- Giedrei Gaižauskienei (individualios veiklos pažyma Nr. 9XXXX3) protokole nurodyta skiriama suma 214,50 Eur, o 2022-10-25 įsakyme Nr. A1-2147 skirta suma sudaro 210,24 Eur;
- UAB NT profesionalų grupė (įmonės kodas 304972526) protokole nurodyta skiriama suma 297,12 Eur, o 2022-10-13 įsakyme Nr. A1-2019 skirta suma sudaro 295 Eur;
- UAB „Forepa“ (įmonės kodas 304500130) protokole nurodyta skiriama suma 777,00 Eur kompiuterio išlaidoms padengti ir 6000 Eur įsteigtoms darbo vietoms, tačiau 2022-10-13 įsakyme Nr. A1-2022 bendra suma 6400 Eur, o ne 6777 Eur.

42. Nustatėme, kad SVV subjektui atitinkant dvi finansinės paramos formas (darbo vietų steigimas ir vienkartinė išmoka subsidija (dotacija) iki 2000 Eur), nebuvo skaičiuojami prioritetų balai dėl finansinės paramos formos – vienkartinė išmoka subsidija (dotacija) iki 2000 Eur, nors lėšų visiems SVV subjektams, atitinkantiems reikalavimus, nepakako. Išmoka buvo skiriama už abi finansinės paramos formas. Strateginio planavimo ir investicijų skyrius, administruojantis iš Savivaldybės biudžeto teikiamą finansinę paramą, SVV subjektams pateikė prieštaraujančią informaciją – 2023-08-29 el. paštu šio skyriaus vedėja, Komisijos narė, informavo, kad pareiškėjams balai buvo skaičiuoti, tačiau Komisijos sekretorius protokole to nenurodė, tačiau 2023-09-18 Komisijos sekretoriaus siųstame el. laiške teigiama, kad pareiškėjai buvo traukiami į grupę prie steigiamų darbo vietų ir kartu skirta dotacija iki 2000 Eur, nors tokia nuostata teisės aktuose nėra įtvirtinta.

43. Nustatėme, kad UAB „Midateksas“ (įmonės kodas 167216593) 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2055 skirta 1940,00 Eur paramos, nors paramos šis SVV subjektas neturėjo gauti, nes nepateikta darbo sutartis (Nuostatų 55.7 p. už įsteigtas naujas darbo vietas nuo praėjusio kvietimo teikti paraiškas paskutinės paraiškų teikimo dienos, pateikia pasirašytą su darbuotojų neterminuotą sutartį, patvirtintą įmonės vadovo arba įgalioto asmens), tačiau skirta 400,00 Eur, o pagal prioritetų balus surinkęs 1 balą, būtų negavęs ir 1540,00 Eur paramos už siuvimo mašiną. Visi SVV subjektai pagal finansavimo sutartis atsiskaityti už lėšas turi iki 2022 m. lapkričio 30 d., tačiau protokole²⁴ rašoma, kad darbo vietą steigs iki metų pabaigos, kai įsigis mašiną, nors pridėta sąskaita, kad mašiną įsigijo 2022-06-23 mėn., paraiška teikta 2022-07-04. Darbo sutartis nepateikta. MB „Maistoma“ (įmonės kodas 305756595) 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2031 skirta 3200,00 Eur paramos, iš jų 1200,00 Eur skirta už 3 naujų darbo vietų įkūrimą, nors prie paraiškos nepridėtos darbo sutartys, kaip reglamentuota Nuostatų 55.6 p. SVV subjekto 2022-07-04 teiktos paraiškos 5.1 punkte nurodyta, kad įmonė tik planuoja steigti naujai 3 darbo vietas.
44. Nustatėme, kad buvo nagrinėjamos paraiškos, nors nebuvo pateikti visi privalomi dokumentai: UAB „Lomeka“ (įmonės kodas 304530853) ir UAB „Dominta“ (įmonės kodas 304428777) nepateiktas išrašas iš juridinių asmenų registro.
45. Komisijos veiklos nuostatų²⁵ 14. p. nustatyta, kad komisija sprendimus priima posėdžiuose, tačiau nustatėme, kad 2022-11-10 sprendimas dėl MB „Elektros skydas“ (įmonės kodas 305996672) finansinės paramos skyrimo buvo priimtas el. paštu apklausus komisijos narius. Be to, protokole nenurodyta finansinės paramos suma bei prioriteto balai. El. paštu komisijos nariams išsiųstoje informacijoje nurodoma, kad „paraiškos balas 6“, nors pagal nuostatus turėtų būti 5 prioriteto balai. 2022-11-25 įsakymu Nr. A1-2308 SVV subjektui skirta paramos suma 1936,90 Eur. Į skiriamos paramos sumą įskaičiuota prietaiso Eurotest patikra (145,20 Eur), nors pagal Nuostatus (27.1.1 p.) kompensuojamos dalinės įrengimų, darbo priemonių bei technologinės įrangos įsigijimo išlaidos.
46. Dar vienas netinkamo komisijos sprendimo atvejis buvo, kai vietoj Komisijos posėdžio buvo vykdoma apklausa el. paštu: 2022 m. rugsėjo 9-12 d. Protokole užfiksuota informacija neatitinka Komisijos nario teiktam pasiūlymui už kurį balsuota. Komisijos narys siūlė likusius 12-13 tūkst. paskirstyti „sureitinguojant pagal 35 Nuostatų punktą“ ir dalinti kol užteks lėšų, paliekant 1,5 tūkst. Eur seminarui/mokymams, o protokole nurodyta, kad tas Komisijos narys kiek daugiau nei 10 tūkst. Eur siūlo padalinti pagal reitingus (mažėjančia tvarka) iki kol pakaks lėšų, paskutinis gaunantis su reitingu 1,17. Komisijos protokole nenurodyta kokie konkretūs SVV subjektai gaus paramą. Be to, protokoliniu sprendimu neįformintas Komisijos nario paskyrimas SVV subjektų pateiktų dokumentų tinkamumo tikrinimui (Nuostatų 48 p.).
47. Nustatėme, kad nevienodai vertinami SVV subjektų pateikti dokumentai, t. y. nors Nuostatų 55.7. p. nustatyta, kad norintys gauti dalinę finansinę paramą iš Fondo už įsteigtas naujas darbo vietas

²⁴ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Smulkiojo ir vidutinio verslo (SVV) rėmimo fondo komisijos 2022-09-06 posėdžio protokolas Nr. ES3-3.

²⁵ 2022-06-01 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-1062 patvirtinti Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo Komisijos veiklos nuostatai.

nuo praėjusio kvietimo teikti paraiškas paskutinės paraiškų teikimo dienos (2019-04-08), pateikia pasirašytą su darbuotojų neterminuotą sutartį, patvirtintą įmonės vadovo arba įgalioto asmens, tačiau parama vieniems skiriama, o kitiems neskiriama.

Pavyzdys

- UAB „Žemaitijos keltuvai“ (įmonės kodas 305342936), prašė paramos už 3 įsteigtas darbo vietas (pateikė 2021-06-25 darbo sutartį Nr. 6, 2021-06-25 darbo sutartį Nr. 5, 2022-05-19 darbo sutartį Nr. 18). Skirta parama tik už 1 darbo vietą. Nei protokole, nei kvietime SVV subjektui pasirašyti finansavimo sutartį tokio sprendimo motyvai nenurodyti. Tačiau nustatėme, kad MB Auxilium.lt (įmonės kodas 305192949) pagal darbo sutartis sudarytas 2020-10-06 Nr. 5 ir 2020-09-21 Nr. 3 parama 800 Eur buvo skirta.

48. Nustatėme, kad nebuvo laikomasi Nuostatų 51 p., kad lėšos SVV subjektui skiriamos Administracijos direktoriaus įsakymu, esant Komisijos teikimui, vieno mėnesio laikotarpyje nuo Komisijos sprendimo skirti SVV subjektui finansinę paramą iš Fondo lėšų. Komisijos sprendimas dėl lėšų skyrimo 28 SVV subjektams priimtas 2022-09-06 protokole Nr. ES3-3, tačiau Administracijos direktoriaus įsakymais skirtos lėšos tik 2022-10-13.
49. SVV subjektams Komisijos protokole (2022-09-06 Nr. ES3-3) balai nustatyti po kablelio 2 skaičių tikslumu, nors pagal Nuostatų 35 p. dotacijai iki 2000 Eur, tokie balai negalimi, nes už prioritetą skiriamas 1 balas, priklausomai kiek tų prioritetų pareiškėjas surenka, balų skaičius gaunasi sveikas skaičius, įvertinant tai, kad Komisija atskirai vertino dvi paramas gaunančius pareiškėjus. Protokole nurodomi balai 1,53; 1,47; 1,35; 1,2; 1,17; 1,14; 1,09; 1,1. Pagal Nuostatų 35.1 ir 35.2 punktus galimas 0,2 balų skyrimas už įdarbinimus, bet šioje grupėje vertintoms paraiškoms tai nebuvo aktualu, nes buvo vertintos SVV subjektų paraiškos paramos rūšiai - vienkartinė išmoka subsidija (dotacija) iki 2000 Eur.
50. Savivaldybės internetinėje svetainėje²⁶ viešai paskelbtoje 2022 metų SVV rėmimo fondo ataskaitoje teikiama netiksli informacija: nurodoma, kad Fondui iš viso buvo skirta 103.967,45 Eur, nors pagal dokumentus²⁷ nustatyta, kad buvo skirta 104.000 Eur. Be to, ataskaitoje nurodoma, kad papildomai buvo prašoma Savivaldybės tarybos pridėti lėšų ir buvo skirta 3.967,45 Eur, nors pagal pateiktus dokumentus nustatyta, kad į Savivaldybės tarybą nebuvo kreiptasi, o asignavimus 4 tūkst. Eur padidino Administracijos direktorius įsakymais²⁸. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje nurodyta, kad per ataskaitinį laikotarpį panaudoti asignavimai – 103.635,65 Eur, o 2022 m. SVV rėmimo fondo ataskaitoje nurodyta – 103.967,45 Eur.
51. Neteisingai 2022 metų SVV rėmimo fondo ataskaitoje nurodomas lėšų pasiskirstymas pagal paramos formas, pvz. paramos formai – vienkartinė išmoka subsidija (dotacija) kompiuterinės (biuro) įrangos, įmonės tinklalapio sukūrimo ir patalpinimo serveryje išlaidoms padengti neviršijant 400 Eur, skirta parama nurodyta 768,47 Eur, nors pagal Administracijos direktoriaus

²⁶ Prieiga per internetą: <https://www.mazeikiai.lt/media/37313/2022-met%C5%B3-smulkiojo-ir-vidutinio-verslo-r%C4%97mimo-fondo-ataskaita.pdf>

²⁷ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita

²⁸ 2022-10-11 įsakymas Nr. 1973 planuoti asignavimai padidinti 2 tūkst. Eur, 2022-11-08 įsakymu Nr. 2244 planuoti asignavimai padidinti 0,1 tūkst. Eur, 2022-11-11 įsakymu Nr. 2270 planuoti asignavimai padidinti 1,9 tūkst. Eur.

įsakymus nustatyta, kad skirta 368,47 Eur, iš jų 210,24 Eur Giedrei Gaižauskienei ir 158,23 Eur Juliiui Liutkui.

52. Pagal Komisijos nuostatų 18.5. p. Komisijos sekretorius teikia Komisijai metinę Fondo lėšų panaudojimo ataskaitą ir informuoja apie paramos gavėjų įsipareigojimų vykdymą. Informacija apie SVV subjektų įsipareigojimų vykdymą nei ataskaitoje, nei kitu būdu Komisijai 2022 m. nepateikta. Vienintelis atvejis, kai Komisija buvo informuota dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo buvo 2022-09-11 posėdžio metu (teikta informacija apie UAB „Midateksas“). Be to, nustatėme, kad 2022 metų SVV rėmimo fondo ataskaita buvo paskelbta anksčiau nei patvirtinta komisijos posėdyje²⁹. Ataskaitą Komisijai teikė ne Komisijos posėdžių sekretorius ar, jam nesant, kitas Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vyriausiasis specialistas, kaip nustatyta Komisijos nuostatuose³⁰, o Mažeikių turizmo ir verslo informacijos centro direktorė (komisijos narė).
53. Peržiūrėję SVV rėmimo fondo komisijos 2023 m. posėdžių protokolus³¹, nustatėme, kad nors Komisijos veiklos nuostatų³² 14. p. nustatyta, kad komisija sprendimus priima posėdžiuose, tačiau nustatėme, kad 2023 m. ne visi sprendimai buvo priimami posėdžiuose³³.
54. SVV rėmimo fondui 2023 m. buvo skirta 100.000 Eur. Pagal Komisijos 2023-08-31 ir 2023-09-11 posėdžių protokolus nustatėme, kad Komisija paskirstė daugiau lėšų nei buvo skirta Fondui, iš viso paskirstyta 101.225,08 Eur. Aiškinantis nustatytus faktus, vėliau buvo pateiktas 2023-11-29 Komisijos protokolas Nr. RS3-5, kuriame užfiksuota, kad didesnis lėšų paskirstymas įvyko dėl techninės skaičiavimo klaidos, o papildomai lėšų neprireiks, nes finansavimo sutarčių pasirašyta už mažesnę sumą. Pažymėtina, kad Komisijos sprendimas buvo priimtas rašytinio pasitarimo metu, nesilaikant Komisijos nuostatų³⁴, kad komisijos sprendimai turi būti priimami posėdžiuose.
55. Nuostatų³⁵ 15 p. nustato, kad darbo vietos įsteigimas – naujo etato įsteigimas ir naujo, šioje ar susijusioje įmonėje nedirbusio minimaliai 1 metus, darbuotojo priėmimas. Tų pačių Nuostatų 56.7 p. nustatyta, kad visi SVV subjektai, pageidaujantys gauti dalinę finansinę paramą iš Fondo, Komisijai, be kita ko, turi pateikti – už įsteigtas naujas darbo vietas nuo praėjusių kalendorinių metų liepos 1 d. pasirašytą su darbuotoju neterminuotą sutartį, patvirtintą įmonės vadovo arba įgalioto asmens. Tačiau, pagal Komisijos 2023-09-11 posėdžio protokolą Nr. ES3-3, nustatėme, kad paramą 1600 Eur buvo nuspręsta skirti Rasai Vaivadaitei už 4 darbo vietas sukūrimą iki 2023 m. pabaigos. Komisija, priimdama šį sprendimą, ne tik nesilaikė Savivaldybės tarybos patvirtintų

²⁹ Pagal Mažeikių r. savivaldybės internetinės svetainės puslapio paskutinę atnaujinimo informaciją atskaita jau buvo paskelbta ne vėliau kaip 2023-05-24, o patvirtinta Komisijos posėdyje buvo 2023-08-31 (Komisijos posėdžio protokolas Nr. ES3-2).

³⁰ 2022-06-01 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-1062 patvirtintų nuostatų 18 p. 18.5 p.

³¹ 2023-08-31 SVV rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. ES3-2, 2023-09-11 SVV rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. ES3-3, 2023-11-06 SVV rėmimo fondo komisijos posėdžio protokolas Nr. ES3-4.

³² 2022-06-01 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-1062 patvirtinti Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo Komisijos veiklos nuostatai.

³³ 2023-11-06 Komisija sprendimą priėmė rašytinio pasitarimo el. paštu būdu.

³⁴ 2022-06-01 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-1062 patvirtintų Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo Komisijos veiklos nuostatų 14 p.

³⁵ 2023-03-31 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-68 patvirtinti nuostatai.

- Nuostatų, bet ir įstatymo³⁶ 7 str. nuostatų, kad paramos teikimo tvarka turi būti vienoda visiems paramos gavėjams, t. y. parama skiriama už pasirašytas su darbuotoju neterminuotas sutartis, o ne už ketinimus jas sudaryti ateityje.
56. 2023 m. Komisijos sprendimuose, kaip ir 2022 m., kartojasi ta pati klaida, kai parama skiriama už Nuostatuose nereglamentuotą paramos formą – nekilnojamojo turto mokesčio išlaidų padengimą. Realiai SVV subjektams teikiama parama už patalpų verslui nuomą, tai ir numatyta Nuostatuose³⁷.
57. Komisijos 2023-09-11 protokoliniu sprendimu V. Lavos IĮ skirta 126,11 Eur subsidija pagal prioritetus ir paramos formą „Vienkartinė išmoka subsidija (dotacija)“. Pažymėtina, kad pagal tą pačią paramos formą pareiškėjas dalinę finansinę paramą gali gauti tik vieną kartą per 3 metų veiklos laikotarpį³⁸. Šiam subjektui pagal tą pačią paramos formą parama buvo skirta ir 2022 m. Jei vertintume, kad SVV subjektas prašo paramos ne įrengimų, darbo priemonių bei technologinės įrangos išlaidoms iš dalies padengti, o kitai paramos formos grupei – kompiuterinės programinės įrangos, įmonės tinklalapio sukūrimo ir patalpinimo serveryje išlaidoms iš dalies padengti, tai parama turėjo būti skirta 50 proc. tinkamų padengti išlaidų, kaip buvo daroma 2022 m., t. y. 347, 22 eurai.
58. Pagal 2023-09-11 Komisijos posėdžio protokole Nr. ES3-3 pateiktą informaciją nustatėme, kad buvo sprendžiamas klausimas dėl UAB „Midateksas“ įsipareigojimų vykdymo. Sudarytoje finansavimo sutartyje³⁹ UAB „Midateksas“ iki metų pabaigos įsipareigojo sukurti vieną darbo vietą ir atskaitos tašku laikomos 31 darbo vieta, kurias įmonė įsipareigoja nepertraukiamai išlaikyti 2 metus, nuo darbo vietos įkūrimo dienos. Pažymime, kad darbo sutartis naujai įkurtai darbo vietai nebuvo pateikta, o Komisija, neįsitikinusi ar ji buvo įsteigta ir nepertraukiamai išlaikoma, priėmė sprendimą, kad 30 darbo vietų išlaikymas (dėl vadovo išėjimo) atitinka sutarties sąlygas ir nebus reikalaujama atstatyti darbuotojų skaičių iki 31 darbo vietos. Be to, finansavimo sutarties 10 p., be kita ko, yra nustatyta, kad „šios Sutarties sąlygos privalomos Sutarties šalims. Sutartis gali būti keičiama arba pildoma šalių raštišku susitarimu. Visi Sutarties pakeitimai ir papildymai yra neatskiriamos šios Sutarties dalys“. Taigi, Sutarties sąlygos turi būti keičiamos šalių raštišku susitarimu, o ne Komisijos protokoliniu sprendimu.
59. Nustatėme, kad UAB „Norlida“ (įmonės kodas 303468046) buvo skirta 14.000 Eur parama už 35 darbo vietų steigimą, tačiau pažymėtina, kad iš pateiktų darbo sutarčių 4 dubliuojasi su UAB „Forepa“ (įmonės kodas 304500130), kuriai taip pat skirta parama už 15 darbo vietų įsteigimą. Abiem įmonėms skirta parama už 4 tuos pačius darbuotojus (H. K., A. B., A. M., T. A.), nors parama turėtų būti skiriama už naujo etato įsteigimą ir naujo, šioje ar susijusioje įmonėje nedirbusio minimaliai 1 metus, darbuotojo priėmimą. Visi 4 asmenys abejuose įmonėse įdarbinti vairuotojais, dirbant ne daugiau kaip 60 val. per savaitę. Be to, pagal UAB „Forepa“ pateiktas 15 darbo sutarčių, nustatėme, kad su 2 darbuotojais darbo sutartys jau buvo nutrauktos paraiškos pateikimo metu (darbo sutartis 2022-01-10 Nr. 106, nutraukta 2022-05-25 pagal DK 55 str. ir

³⁶ Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, 2017-01-12 Nr. XIII-192.

³⁷ 2023-03-31 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-68 patvirtintų nuostatų 27.4.5 p.

³⁸ 2023-03-31 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-68 patvirtintų nuostatų 33 p.

³⁹ 2022-10-17 Finansavimo sutarties Nr. MSK-950 2 p.

darbo sutartis 2022-01-31 Nr. 109 nutraukta 2022-02-01 pagal DK 55 str. 1 d.), nors dotacija 800 Eur buvo skirta pagal šias pateiktas darbo sutartis.

60. Dėl galimų sąsajų tarp UAB „Norlida“ ir UAB „Forepa“ buvo išsiųstas paklausimas VĮ Registrų centrui. Pagal gautus atsakymus⁴⁰ nustatėme, kad šios įmonės yra susijusios, nors to nenurodė teikiamose paraiškose. Susijusių įmonių pavyzdžiai yra nurodyti valstybės įsteigtos finansų įstaigos UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (INVEGA) bendrose gairėse⁴¹, kuriomis vertėtų vadovautis taikant Lietuvos Respublikos SVV plėtros įstatymą. Veikimo kartu samprata yra paaiškinta Europos Komisijos MVĮ apibrėžties vartotojo vadove⁴².
61. Siekdami nustatyti ar už darbo vietos įsteigimą, taip kaip apibrėžta Nuostatų 15 p.⁴³, UAB „Forepa“ ir UAB „Norlida“ buvo teisėtai gauta parama, vertinome papildomą informaciją apie darbuotojų, kurių sutartys buvo pateiktos teikiant paraišką, įdarbinimus. Pagal gautą iš Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (toliau – VSDFV) informaciją⁴⁴, nustatėme, kad 7 darbuotojų darbo santykiai jau buvo pasibaigę paraiškų teikimo metu (paraiškas abi įmonės pateikė 2022-06-23).

Pavyzdžiai

- UAB „Forepa“ 2022-01-18 sudaryta darbo sutartis Nr. 108 su R. P. pasibaigė 2022-06-20;
- UAB „Forepa“ 2022-01-10 sudaryta darbo sutartis Nr. 106 su A. M. pasibaigė 2022-05-25;
- UAB „Forepa“ 2022-01-31 sudaryta darbo sutartis Nr. 109 su G. R. pasibaigė 2022-02-09;
- UAB „Norlida“ 2022-01-20 sudaryta darbo sutartis Nr. 262 su U. N. pasibaigė 2022-02-14;
- UAB „Norlida“ 2022-01-19 sudaryta darbo sutartis Nr. 263 su A. L. pasibaigė 2022-04-22;
- UAB „Norlida“ 2022-03-16 sudaryta darbo sutartis Nr. 279 su A. M. pasibaigė 2022-06-20;
- UAB „Norlida“ 2022-05-17 sudaryta darbo sutartis Nr. 286 su J. P. pasibaigė 2022-06-21.

62. Išnagrinėjome VSDFV pateiktus darbuotojų, kurių darbo sutartys buvo pateiktos paramai gauti, įdarbinimo laikotarpius UAB „Forepa“ ir UAB „Norlida“ ir nustatėme, kad darbuotojai iš vienos susijusios įmonės buvo atleisti ir įdarbinti į kitą susijusią įmonę per trumpą laikotarpį. Iš viso tokių atvejų nustatyta 12.

⁴⁰ 2023-10-09 VĮ Registrų centras raštas Nr. SP-131194 (4.55Mr) ir 2023-10-11 VĮ Registrų centras raštas Nr. SP-132547 (4.55 Mr).

⁴¹ Prieiga per internetą: <https://invega.lt/doclib/ml5zblegwe29dam8b1s86rcty9dmk7ge>.

⁴² Prieiga per internetą: https://publications.europa.eu/resource/cellar/79c0ce87-f4dc-11e6-8a35-01aa75ed71a1.0012.03/DOC_1

⁴³ Darbo vietos įsteigimas – naujo etato įsteigimas ir naujo, šioje ar susijusioje įmonėje nedirbusio minimaliai 1 metus, darbuotojo priėmimas.

⁴⁴ 2023-10-18 VSDFV prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos raštas Nr. (14.58E) I-12513.

Pavyzdžiai

- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-01-20 sudarytą sutartį Nr. 257 su I. S., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-01-21, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2020-12-02 iki 2022-01-20. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2019-11-21 iki 2020-10-23, yra dirbęs UAB „Norlida“ ;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-01-20 sudarytą sutartį Nr. 258 su Y. B., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-01-21, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-09-15 iki 2022-01-20. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2020-09-10 iki 2021-09-07, yra dirbęs UAB „Norlida“ ;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-01-26 sudarytą sutartį Nr. 265 su A. B., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-01-28, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-07-01 iki 2022-01-27. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2020-07-24 iki 2021-05-05, yra dirbęs UAB „Norlida“ ;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-02-10 sudarytą sutartį Nr. 269 su O. M., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-02-11, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-07-01 iki 2022-02-12. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2018-11-19 iki 2021-05-05, yra dirbęs UAB „Norlida“ ;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-02-10 sudarytą sutartį Nr. 271 su I. S., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-02-11, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-10-01 iki 2022-02-12;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-02-25 sudarytą sutartį Nr. 275 su A. B., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-02-28, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-01-07 iki 2022-02-25. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2018-08-30 iki 2020-10-10, yra dirbęs UAB „Norlida“ ;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-03-31 sudarytą sutartį Nr. 276 su D. S., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-03-14, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-10-01 iki 2022-03-14;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-01-03 sudarytą sutartį Nr. 245 su A. M., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-01-07, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-03-26 iki 2021-12-31. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2020-02-28 iki 2021-02-10, yra dirbęs UAB „Norlida“;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-01-03 sudarytą sutartį Nr. 246 su Y. V., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-01-07, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-07-01 iki 2021-12-31. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2019-02-02 iki 2021-06-08, yra dirbęs UAB „Norlida“;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-01-03 sudarytą sutartį Nr. 249 su I. V., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-01-07, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-07-05 iki 2021-11-15. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2019-05-02 iki 2021-04-01, yra dirbęs UAB „Norlida“;
- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-01-03 sudarytą sutartį Nr. 250 su M. P., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-01-07, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2021-08-12 iki

2021-11-15. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2019-08-14 iki 2021-04-23, yra dirbęs UAB „Norlida“;

- UAB „Norlida“ paramai gauti pateikė 2022-01-12 sudarytą sutartį Nr. 251 su O. T., šis darbuotojas UAB „Norlida“ pradėjo dirbti nuo 2022-01-13, o susijusioje įmonėje UAB „Forepa“ dirbo nuo 2020-12-31 iki 2023-09-08. Be to, nustatėme, kad šis darbuotojas dar anksčiau, laikotarpiu nuo 2018-08-30 iki 2020-10-16, yra dirbęs UAB „Norlida“.

63. Abejonių kelia paramos skyrimas UAB „Norlida“ pagal 2022-01-20 sudarytą darbo sutartį Nr. 259 su M. B., nes asmuo pakartotinai toje pačioje įmonėje įdarbintas po mažiau nei 1 metų, kas neatitinka Nuostatų 15 p.⁴⁵ arba paramos skyrimas UAB „Forepa“ pagal pateiktas tris darbo sutartis: 2022-01-11 darbo sutartį Nr. 107 su E. N., 2022-05-05 darbo sutartį Nr. 115 su M. S. ir 2022-03-08 darbo sutartį Nr. 113 su G. B., nes asmenys tuo pačiu metu dirbo abejose susijusiose įmonėse.

3. NEPAKANKAMA FONDO LĖŠŲ PANAUDOJIMO KONTROLĖ

64. Biudžeto sandaros įstatymas⁴⁶ nustato biudžeto asignavimų valdytojui prievolę užtikrinti asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, todėl biudžeto lėšos turi būti naudojamos atsakingai ir pagrįstai.
65. Nuostatuose⁴⁷ nustatyta, kad paramos gavėjas, ne mažiau kaip vienerius metus nuo subsidijos suteikimo datos, įsipareigoja vykdyti paraiškoje nurodytą veiklą, naudotis įsigyta įranga, įrengimais ar darbo priemonėmis, o įsteigtas darbo vietas išsaugoti ne mažiau kaip du metus. Patikrinimai vietoje pas SVV subjektus dėl tinkamo įsipareigojimų vykdymo audituojamu laikotarpiu nei karto nebuvo atlikti, o SVV subjektų pateikiamų išlaidas pagrindžiančių dokumentų vertinimas labiau formalus, o ne kontrolės, dėl tinkamo lėšų panaudojimo, užtikrinimas.
66. Išlaidas pagrindžiančių dokumentų kopijas SVV subjektas teikia Administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriui pagal finansavimo sutarties 5.3 p. Šis skyrius administruoja iš Savivaldybės biudžeto teikiamą paramą SVV subjektams⁴⁸. Nustatėme atvejų, kai Administracija netinkamai vykdė priemonės įgyvendinimui skirtų lėšų panaudojimo teisingumo ir tikslingumo vertinimą.

Pavyzdžiai

- 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2066 skirtoms lėšoms 1368,50 Eur Bernadetai Staskevičienei (Individualios veiklos pažyma Nr. 6XXXX4) nepateikti išlaidas pagrindžiantys dokumentai (2022-10-17 finansavimo sutartis Nr. MSK-974 5.3 p.), pridėti tik komerciniai pasiūlymai;

⁴⁵ 2023-03-31 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-68 patvirtintų nuostatų 15 p.

⁴⁶ 1990-07-30 Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais) 5 str.

⁴⁷ 2023-03-31 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-68 patvirtintų nuostatų 67 p.

⁴⁸ 2019-10-24 Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-2239 patvirtintų Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus nuostatų 10.22 p.

- UAB „Deimra“ (įm. k. 304500842) 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2073 skirtoms lėšoms 1423,80 Eur nepateikti išlaidas pagrindžiantys dokumentai (2022-10-17 finansavimo sutartis Nr. MSK - 932 5.3 p.), pridėtas tik užsakymas;
- MB Dv House (įm. k. 305977857) 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2048 skirta 1941,32 Eur, tačiau pagal pridedamas sąskaitas ir mokėjimo dokumentus faktiškai patirtų išlaidų suma sudaro 2280,99 Eur su PVM, 70 proc. kompensuojamos sumos sudaro 1596,69 Eur, todėl 344,63 Eur turėjo būti grąžinti kaip nepanaudotos lėšos (finansavimo sutarties 5.5 p.);
- UAB „Kaukutis“ (įmonės kodas 166876671) faktiškai patirtos išlaidos sudaro 578,5124 Eur be PVM, 70 proc. kompensuojamos sumos sudaro 404,96 Eur, grąžinti kaip nepanaudotas lėšas (finansavimo sutarties 5.5 p.) turėjo 5,78 Eur, 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2046 skirta suma buvo 410,74 Eur;
- Justina Padskočienė (individualios veiklos pažymos Nr. 9XXXXX8) faktiškai patirtos išlaidos sudaro 2467,00 Eur, 70 proc. kompensuojamos sumos sudaro 1726,90 Eur, 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2028 skirta 1855 Eur, grąžinti kaip nepanaudotas lėšas (finansavimo sutarties 5.5 p.) turėjo 128,10 Eur;
- MB „ALL4U“ (įmonės kodas 305864845) 2022-10-13 įsakymu Nr. A1-2116 skirta suma 2000 Eur, tačiau pagal pridedamas sąskaitas ir mokėjimo dokumentus faktiškai patirtų išlaidų suma sudaro 2400 Eur su PVM, 70 proc. kompensuojamos sumos sudaro 1680 Eur, todėl 320 Eur turėjo grąžinti kaip nepanaudotas lėšas (finansavimo sutarties 5.5 p.);
- Viso SVV subjektai turėjo grąžinti 798,51 Eur 2022 m. nepanaudotų SVV fondo lėšų.

67. Įvertinę audito metu surinktą informaciją, atlikome faktinius patikrinimus pas 3 SVV subjektus dėl įsipareigojimų vykdymo.
68. 2023-09-22 atliktas patikrinimas UAB „Midateksas“ tikslu patikrinti ar paramos gavėjas vykdo prisiimtus įsipareigojimus. Įrangos (siuvinėjimo mašinos) įsigijimo ir apmokėjimo už ją dokumentai buvo pateikti. Taip pat patikrinimo metu nustatėme, kad pagal 2022-10-17 Finansavimo sutartį Nr. MSK-950 UAB „Midateksas“ įsipareigojo sukurti vieną darbo vietą ir atskaitos tašku laikomos 31 darbo vieta, tačiau patikrinimo metu įmonėje dirbo 30 darbuotojų.

1 pav. UAB „Midateksas“ įsigyta įranga (siuvinėjimo mašina)

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

69. 2023-10-04 atliktas patikrinimas MB „ALL4U“ tikslu patikrinti ar paramos gavėjas vykdo priisiimtus įsipareigojimus. Įrangos įsigijimo ir apmokėjimo už ją dokumentai pateikti. Patikrinimo metu nustatėme, kad įranga (prekybiniai baldai) pagal PVM sąskaitą faktūrą įsigyti už 2400 Eur (įskaitant PVM). Kitų įrangos įsigijimo dokumentų nebuvo pateikta. Galima skirti paramos suma 1680 Eur (70 proc. tinkamų padengti išlaidų), o buvo skirta 2000 Eur. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2022-11-30 ataskaitoje nurodyta, kad panaudoti asignavimai 2000 Eur. Nepanaudotos lėšos 320 Eur turėjo būti gražintos.

2 pav. MB „ALL4U“ įsigyta įranga (prekybiniai baldai)

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

70. 2023-10-16 atliktas patikrinimas MB „Maistoma“, adresu Naftininkų 3, Mažeikiai tikslu patikrinti ar paramos gavėjas vykdo prisiimtus įsipareigojimus. Patikrinimo metu nustatėme, kad veikla, kuriai buvo suteikta parama nevykdoma. MB „Maistoma“ direktoriaus paaiškinimu įmonė paraiškoje nurodytos veiklos nevykdo ir nevykdė, nes tvarkosi veiklai vykdyti būtinus dokumentus. Įrangos įsigijimo ir apmokėjimo už ją dokumentai pateikti, įranga patikrinimo metu buvo kioske.

3 pav. MB „Maistoma“ nurodyta veiklos vykdymo vieta

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

71. Taip pat tikrinimo metu buvo pateiktos keturios neterminuotos darbo sutartys: 2022-12-29 Nr. 1, 2022-12-29 Nr. 2, 2022-12-29 Nr.3 (pagal pateiktą pranešimą apie apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo pabaigą, darbuotojos darbo pabaigos data 2023-05-09), 2023-05-25 Nr. 4. Patikrinimo metu nei vienas darbuotojas užkandinėje nedirbo, direktoriaus paaiškinimu jie dirba kitoje veikloje. Atlyginimo išmokėjimo žiniaraščiai nepateikti, todėl įsitikinti ar realiai darbuotojai dirba ir ar dirba pilnu etatu negalėjome.

Nustatėme, kad galimai vienas iš įdarbintų darbuotojų yra susijęs šeimos ryšiais asmuo, turintis kitą įmonę. Duomenų patikslinimui išsiųstas paklausimas VĮ Registrų centrui dėl duomenų gavimo. Pagal VĮ Registrų centras pateiktą informaciją⁴⁹ pasitvirtino, kad įdarbintas susijęs artimais šeimos ryšiais asmuo, o to pakanka, jog būtų daroma išvada, kad fiziniai asmenys veikė kartu ir asmens įdarbinimui iš susijusios įmonės vadovaujantis Nuostatais⁵⁰ parama neturėtų būti teikiama.

⁴⁹ VĮ Registrų centras 2023-11-24 raštai Nr. SP-153915 (4.55 Mr).

⁵⁰ 2023-03-31 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-68 patvirtintų nuostatų 15 p.

72. 2022-10-17 Finansavimo sutartyje Nr. MSK-974 2 p. nurodyta, kad MB „Maistoma“ iki šių metų paraiškos pateikimo dienos sukūrė 3 darbo vietas, nors pagal pateiktas darbo sutartis nustatėme, kad darbo sutartys buvo sudarytos tik 2022-12-29.
73. Pagal audito metu nustatytus faktus galima daryti išvadą, kad SVV subjektų įsipareigojimų vykdymo kontrolei skiriamas nepakankamas dėmesys. Priemonių įgyvendinimui skirtų lėšų panaudojimo teisingumo ir tikslingumo vertinimas daugiau formalus, o ne faktinių duomenų sutikrinimas. Nustatėme, kad nei karto neatlikti patikrinimai tikslu įsitikinti ar SVV subjektas vykdo paraiškoje nurodytą veiklą ir naudoja įsigytą įrangą, įrengimus ar darbo priemones, o vykdoma įsteigtų darbo vietų išsaugojimo ne mažiau kaip du metus kontrolė neefektyvi, nes neparodo, kad įsteigtos darbo vietos, už kurių įsteigimą skirta parama, yra išsaugotos. Be to, nebuvo užtikrinamas Nuostatų⁵¹ 63 p. vykdymas iki naujų Nuostatų įsigaliojimo.

⁵¹ 2022-05-27 Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-138 patvirtintų nuostatų 63 p. Įmonė du metus po darbo vietos įsteigimo (darbuotojo įdarbinimo) dienos už kiekvieną pusmetį iki kito pusmečio pirmo mėnesio 20 dienos Administracijos skyriui, atsakingam už smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros koordinavimą, pateikia patvirtinimą, kad naujai įsteigta darbo vieta nepanaikinta ir yra užtikrintas tos darbo vietos funkcionavimas su realiai dirbančiu žmogumi, jei Komisija nenusprendžia kitaip.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
1	2	3	4	5
1.	Siekiant užtikrinti tinkamą, objektyvų, skaidrų bei aiškių SVV subjektų rėmimo reglamentavimą, inicijuoti SVV rėmimo fondo nuostatų pakeitimą ir/ar patikslinimą, atsižvelgiant į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus (1-asis pagrindinis audito rezultatas).	Savivaldybės administracija	SVV rėmimo fondo nuostatų pakeitimas ir/ar patikslinimas, atsižvelgiant į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, bus inicijuotas Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus.	2024-03-31
2.	Inicijuoti Investicijų programos vertinimo kriterijų pakeitimą ir/ar papildymą, kad būtų galima pamatuoti programos naudą, kuri pasiekama panaudojus SVV rėmimo fondo lėšas (1-asis pagrindinis audito rezultatas).	Savivaldybės administracija	Investicijų programos vertinimo kriterijų pakeitimas ir/ar patikslinimas bus inicijuotas Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus.	2024-03-31
3.	Siekiant užtikrinti galimų interesų konfliktų, sukčiavimo, korupcijos apraiškų, tyčinių klaidų bei kitų neteisėtų veikų pasireiškimų tikimybės sumažinimą ir (arba) fiksavimą laiku, SVV rėmimo fondo nuostatuose reglamentuoti komisijos sudėtį bei nustatyti komisijos kadenciją, komisijos narių interesų konflikto valdymo priemones (2-asis pagrindinis audito rezultatas).	Savivaldybės administracija	1. SVV rėmimo fondo nuostatų pakeitimas ir/ar patikslinimas, atsižvelgiant į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, bus inicijuotas Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus; 2. Koreguojant SVV rėmimo fondo nuostatus bus numatyta komisijos sudėtis ir kadencija; 3. Koreguojant SVV rėmimo fondo nuostatus bus svarstomos ir numatomos komisijos narių interesų konflikto valdymo priemonės.	2024-03-31
4.	Siekiant tikslingai naudoti biudžeto lėšas, užtikrinti, kad būtų įvertintas SVV	Savivaldybės administracija	Įvertins SVV subjektams skirtų lėšų dydžio pagrįstumą ir nustatys	2024-03-31

	subjektams skirtų lėšų dydžio pagrįstumas ir nustatytas terminas per kurį permokėtos sumos galėtų būti gražinamos (2-asis pagrindinis audito rezultatas).		permokėtų sumų gražinimo terminą.	
5.	Nustatyti SVV subjektų atsiskaitymo rodiklius ir kontrolės procedūras, kurios užtikrintų SVV subjektų įsipareigojimų vykdymo kontrolę (3-asis pagrindinis audito rezultatas).	Savivaldybės administracija	SVV rėmimo fondo nuostatų pakeitimas ir/ar patikslinimas, atsižvelgiant į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, bus inicijuotas Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus, siekiant nustatyti atsiskaitymo rodiklius ir kontrolės procedūras.	2024-03-31
Atstovai ryšiams, atsakingi už Savivaldybės kontrolieriaus informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: vardas, pavardė, pareigos, tel. Nr., el. p. Robertas Paulauskas, Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vyriausiasis specialistas, tel. 8 443 98234.				

Savivaldybės kontrolierė

Alma Karvelienė

Kontrolieriaus pavaduotoja

Loreta Dimienė

Vyresnioji patarėja

Inga Leščinskienė

PRIEDAI

Atitikties audito ataskaitos
„Mažeikių rajono savivaldybės
smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo
fondo lėšų panaudojimo teisėtumas“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Savivaldybė – Mažeikių rajono savivaldybė

Fondas – smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondas

SVV subjektas- smulkaus ir vidutinio verslo subjektas

MVĮ – labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės

Smulkiojo ar vidutinio verslo subjektas – labai maža, maža ar vidutinė įmonė, atitinkančios Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 str. nustatytas sąlygas, arba verslininkas, atitinkantis to paties įstatymo 4 str. nustatytas sąlygas.

Labai maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 10 darbuotojų ir kurios metinės pajamos neviršija 2 mln. Eur arba kurios balanse nurodyto turto vertė neviršija 2 mln. Eur

Maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 50 darbuotojų ir kurios metinės pajamos neviršija 10 mln. Eur arba balanse nurodyto turto vertė neviršija 10 mln. Eur.

Vidutinė įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 250 darbuotojų ir kurios metinės pajamos neviršija 50 mln. Eur arba balanse nurodyto turto vertė neviršija 43 mln. Eur.

Įmonė – ekonominę veiklą vykdomas juridinis asmuo

Verslininkas – fizinis asmuo, kuris verčiasi ekonomine veikla

Atitikties audito ataskaitos
 „Mažeikių rajono savivaldybės
 smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo
 fondo lėšų panaudojimo teisėtumas“
 2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo lėšų panaudojimo atitikimą teisės aktams.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar tinkamai ir aiškiai reglamentuotas smulkaus ir vidutinio verslo rėmimas;
- ar teisėtai naudojamos smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo lėšos;
- ar vykdoma smulkiojo ir vidutinio verslo subjektui suteiktos paramos panaudojimo kontrolė.

Audituojami subjektai – Mažeikių rajono savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2021-2022 m. Naudojome ankstesnių ir 2023 m. duomenis tiek, kiek jie susiję su SVV fondo lėšų administravimu audituojamu laikotarpiu arba duomenų palyginimui.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁵².

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Tobulintini savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatai	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome vietos savivaldos įstatymą, teisėkūros pagrindų įstatymą, LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatus, Investicijų programą, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus, kitus dokumentus, susijusius su SVV rėmimo fondo parama.</p> <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome kitų savivaldybių gerąją praktiką, teisėsaugos institucijų teiktas rekomendacijas, viešus VMI ir Sodros duomenis, kitą viešai apie SVV subjektus skelbiamą informaciją.</p> <p><u>Pokalbiai (apklausos)</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos strateginio planavimo ir investicijų skyriaus specialistais.</p>	Nustatyti ar tinkamai ir aiškiai reglamentuotas smulkaus ir vidutinio verslo rėmimas

⁵² 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“, prieiga per internetą
https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/INTOSAI_standartai/4000-asis_TAAIS.pdf

2. Fondo lėšų administravimas turi trūkumų	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatus, SVV rėmimo fondo komisijos nuostatus, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus, kitus dokumentus, susijusius su SVV rėmimo fondo parama.</p> <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome savivaldybės SVV rėmimo fondo komisijos posėdžių protokolus, paraiškas ir prie jų pridedamus dokumentus, administracijos direktoriaus įsakymus, kitų savivaldybių gerąją praktiką, VŠĮ Versli Lietuva teiktas rekomendacijas..</p> <p><u>Pokalbiai (apklausos)</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos strateginio planavimo ir investicijų skyriaus specialistais.</p>	Nustatyti ar teisėtai naudojamos smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo lėšos
3. Nepakankama fondo lėšų panaudojimo kontrolė	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome LR Biudžeto sandaros įstatymą, LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatus, SVV rėmimo fondo komisijos nuostatus, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus, finansavimo sutarčių duomenis, kitus dokumentus, susijusius su SVV rėmimo fondo parama.</p> <p><u>Duomenų analizė</u> Analizavome Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis dėl SVV subjektų įsipareigojimų vykdymo kontrolės.</p> <p><u>Apžiūra vietoje</u> Dėl įsipareigojimų vykdymo atlikome patikrinimus pas paramą gavusius SVV subjektus.</p> <p><u>Pokalbiai (apklausos)</u> Bendravome su Savivaldybės administracijos strateginio planavimo ir investicijų skyriaus specialistais.</p>	Nustatyti ar vykdoma smulkiojo ir vidutinio verslo subjektui suteiktos paramos panaudojimo kontrolė